

Bevezetés

Ma egy sorozatot szeretnénk elkezdni, amelynek alapját egyik református hitvallásunk: a **Heidelbergi Káté 1. kérdés-felelete** adja. Ez a kérdés csodálatosan egyszerűen foglalja össze református hitünk lényegét. Ma azzal a részletével foglalkozunk, amely a keresztény ember **tökéletes szabadságáról** szól:

„...nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok, aki az ő drága vérével minden bűnömért tökéletesen eleget tett s engem az ördögnek minden hatalmából megszabadított...”

1

„A szabadság az, amikor az ember azt csinálhat, amit és ahogy akar, és eközben nincs semmi és senki által korlátozva.”

Ezért folyt és folyik a legnagyobb harc a történelemben az irányításért. Mert nem szabad az az ember, aki nem irányíthatja a maga életét, azaz: nem dönthet szabadon a saját sorsa felől. A függés ebben korlátoz, és olyan kööttségbe kényszerít, hogy már nem én irányítom a sorsomat, hanem valami nálam nagyobb erő.

Az irányításért folytatott harc öltött testet a nagy szabadságharcokban, és kap hangsúlyt napjaink függetlenségi mozgalmában is. De **ez mozgatja azokat** is, akik **az egyén szabadságáért** harcolnak a többség ellenében. Ők ezért utasítanak el minden tekintélyt, és nem ismernek el maguk fölött senkit és semmit. Ennek a szabadságnak a nevében teszik túl magukat mindenféle törvényen, erre hivatkozva rúgnak fel minden szabályt, és lépnek át büszkén ezredéves erkölcsi határokat, amelyek szerintük idejét múltak, mert túlzóan korlátozóak és szabadság ellenesek. Azt hirdetik, hogy minden embernek joga van a maga játékszabályai szerint élni, és ebben senkinek sincsen joga korlátozni őket.

Nos, azoknak, aki így gondolkoznak, érdemes feltenniük azt a kérdést, amit *Jean Paul Sartre* francia filozófus feltett:

„... van-e jogom úgy cselekedni, hogy az emberiség az én tetteimhez igazodjon?”

2

A kérdés azonban nemcsak az, hogy hová vezet ez a fajta „szabadság” - gondolat, hanem sokkal inkább az, hogy vajon **létezik-e** olyan szabadság, amelyben egy közösség vagy akár egyetlen ember is mindentől és mindenkitől függetlenül élhet.

Nálam okosabb emberek is feltették már ezt a kérdést. Az egyikük így fogalmazott, idézem:

„Ki és mikor cselekedhet teljes mértékben úgy, ahogy csak akar? Kinek van meg minden lehetősége ahhoz, hogy bárminemű korlátot, szabályt, konvenciót figyelmen kívül hagyva csak úgy cselekedjék, ahogy az neki tetszik? Az a szabadság, amit a mindennapokban szabadság alatt értünk, a valóságban nem létezik. Mert nem is létezhet.” (Pintes Gábor)

Mindannyian függünk valamitől vagy valakitől. Társadalmi rangtól és anyagi helyzetűtől függetlenül mindannyiunkra hatnak például a természet törvényei. És jó arra gondolni, hogy a világunk sorsát meghatározó embernek is szokott menni a hasa és ők sem élnek örökké.

3

Nem szabadság tehát az, amit ma az alatt értenek az emberek. Még akkor sem az, ha az egyén szabadsága vágya mögött az a szép emberi elképzelés húzódik meg, hogy nem akarunk függni semmitől és senkitől, mert magunk akarunk dönteni a saját életünk felől. Mert lehetetlen elérni ebben a világban a vegytiszta függetlenséget. Abban az értelemben ahogyan szeretnénk, nem létezik abszolút szabadság!

Látta közületek valaki a **Mátrix** című filmet? Zseniális film, amely arról szól, hogy az emberek egy számítógépek által köréjük teremtett virtuális világban élnek, amelyben azt tehetik, amit akarnak. De a valóság az, hogy a gépek arra használják őket, hogy energiát termeljenek a testükből önmaguk számára. A film egyik üzenet ez: a szabadságunk illúzió.

S milyen megdöbbentő, de pontosan erről beszél **a Biblia** is, amikor az életünk egy olyan dimenziójáról rántja le a leplet, amelyre másként nincs rálátásunk. Megmutatja azt a miénket sokszorosan meghaladó erőt, amely születésünktől kezdve irányítása alatt tartja az életünket. Azt az erőt, amely hol finoman, hol durván manipulál mindannyiunkat. Az erőt, amelynek egyetlen célja az, hogy megtévesszen és elpusztítson bennünket. Ahogy Pál apostol írja:

„Mert mi nem test és vér ellen harcolunk, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyei magasságban vannak.” (Ef 6, 10–12)

Erről beszél a Heidelbergi Káté is, szembesítve bennünket azzal, hogy megnevezi a rettegett háttérhatalmat, amely minden emberi tragédiánk mögött áll: **az ördög tartja markában a sorsunkat**, ő az, aki függésben tart bennünket, miközben az abszolút szabadság elérhetetlen vágyával manipulál, hogy ezzel tartson távol bennünket Istentől, aki egyedüli garanciája szabadságunknak!

Ezért van az, hogy mint mindenben, így a szabadság keresésünkben is célt tévesztünk: istent játszunk, mint akik mindent (jobban) tudnak, miközben olyanok vagyunk, mint aprócska hangyák egy hatalmas tenyéren, akiket egy óriás mutatoujja pöckölget arra, amerre akar.

4

Nos, visszajutottunk oda, ahonnan indultunk, csak most már látjuk(?) a borzalmas valóságot: **nem szabad az ember**, mert nem irányíthatja a maga életét, azaz: sem testi, sem lelki értelemben nem dönthet szabadon a saját sorsa felől. Mindannyian a Sátán uralma alá születünk, nem mi irányítjuk a sorsunkat, hanem egy miénknél nagyobb, nem evilági erő.

S véget is érhetne itt a történet, ha Isten nem döntött volna úgy, hogy elküldi a világba a Szabadítót,

„... aki az ő drága vérével minden bűnünkért tökéletesen eleget tett s bennünket az ördögnek minden hatalmából megszabadított...”

„Aki a bűnt cselekszi, az az ördögtől van, mert az ördög cselekszi a bűnt kezdettől fogva. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja.” (1 János 3,8)

A teljes szabadság ott van, ahol az ember felszabadul az ördög befolyása alól, és Jézus irányítására bízunk az életét. Az igazi szabadság tehát **uralomváltást** jelent, amikor az ördög uralma alól, Jézus hatalma alá kerül az életünk. A tökéletes szabadság nem az, hogy mindent szabad, mert nem minden használ, nem minden válik a hasznunkra, ami hatalmunkban állna! A tökéletes szabadság az, hogy tudom, hogy van határ, és tudom, hogy hol van a határ ameddig mindent szabad nekem.

Befejezés

Mit változtat a most hallottak megértése és elfogadása ez az életünkben? Felnyitja a szemünket, mert megértjük:

„BOTOR RÖVIDLÁTÁSÁBAN az ember húzódozik és rugódozik, - attól fél, hogy engedve Jézus Krisztus hatalmának, odaveszhet az életének szabadsága. Pedig ellenkezőleg: így találhatná csak meg azt. S aki térdre kényszerülve Jézus Krisztus előtt, elismerte maga felett az Ő tulajdonjogát, soha meg nem bánta, csak ki-mondhatatlanul hálás lehetett érte. Olyan gazda Ő, akiről a Káté szavaival csak a legbensőségesebb hála hangján lehet beszélni: „Az én hűséges Megváltóm...”; az Ő uralma alatt, ha azt „testestől, lelkestől” elismerjük magunk felett, „boldogan lehet élni, és boldogan lehet meghalni.” (Viktor János)